

Šiesta časť úspešnej detektívnej série

JØRN LIER
HORST THOMAS
ENGER

VYVRHEĽ

premedia

premedia

Detektívna séria prípadov Williama Wistinga

Kľúčový svedok • Zmiznutie Felicie • Keď sa more upokojí
Jediná • Šarha • Až na samé dno • Na zimu zatvorené • Poľovné psy
Jaskynný muž • Zaslepenosť • Súmrak • Katharinin kód
Zadná izba • Zlo • Prípad 1569 • V sieti • Zradca • Keď opadne voda
Posledný prípad*

Séria Blix & Rammová:

Bod nula • Dymová clona • Neumieraj mladá
Jazvy • Obeť • Vyvrheľ

Séria Markus Heger:

Výkriky

Séria prípadov Detektívnej kancelárie č. 2:

Operácia Búrkové mračno • Operácia Muž v čiernom
Operácia Západ slnka • Operácia Narcis
Operácia Letný ostrov • Operácia Vietor • Operácia Bronzový chlapec •
Operácia Igelitka • Operácia Cirkus • Operácia Pirát • Operácia Prízrak

* vychádza v máji 2026

This translation has been published with the financial support of NORLA

Jørn Lier Horst, Thomas Enger
VYVRHEE

Copyright © Jørn Lier Horst, Thomas Enger, 2025
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © Zuzana Demjánová, 2025
Slovak edition © Vydavateľstvo Premedia
All rights reserved
ISBN 978-80-8242-414-3

Vytiahol pažbu, hlaveň a puškohľad – všetko zabalené do filmu, aby sa nepoškriabali alebo nepoodierali. Obozretne ich poukladal vedľa seba a pozrel sa na smart hodinky. Srdce mu udurelo 71-krát za minútu.

Pokojnými, precíznymi pohybmi si položil telo zbrane medzi nohy a zodvihol hlaveň v správnom uhle. Následne ju opatrne zasunul, diely sa spojili a ticho zacvakli na miesto.

V zásade by demontáž nemala mať vplyv na nastavenie puškohľadu, ale aj minimálny posun mohol zmať dokonalý zásah. Výhodou bolo, že krátke diely sa dali ľahšie prepravovať a nebudili podozrenie. V skutočnosti, ak bude strieľať do hrude, niekoľkocentimetrová odchýlka nebude podstatná.

Cez okno fúkal dovnútra vietor, taký horúci, akoby sa vyvalil zo sauny.

Júlové Oslo.

Jeden deň pršalo a teplota sa vyšplhala sotva na osem stupňov, čo však nevylučovalo následnú tropickú páľavu – ako teraz. Vyhovovalo mu to, znamenalo to, že je otvorených viac okien, nielen to v tejto kancelárii.

Vrchnou časťou tela sa pritisol k tvrdému stolu, lakte si oprel tak, aby získal čo najväčšiu stabilitu. Pomrvil sa, aby zaujal ešte vhodnejšiu polohu, vtisol si pažbu do pleca a naklonil sa k puškohľadu.

Objavil sa pred ním zväčšený svet.

Zastávka električky. Výpredaj v kvetinárstve. Fontána. Hrboľatá kamenná dlažba na námestí Stortorvet a zástupy ľudí v letnom oblečení, ktorí po nej šliapali.

Sledoval mladú ženu, ktorá vyšla kolísavým krokom z obchodu s oblečením. Svet bol javiskom, chodník predvádzacím mólom. Pod vzdušnou látkou sa jej pohojďovali prsia. Minula skupinu nejakých ľudí, pričom ich nepočula jediným pohľadom. Už len preto by ho lákalo skoliť práve ju, pomyslel si.

Prešla popri mladíkovi v obleku so špicatými hnedými topánkami, ktorý ju neskrývane hltal očami. Keby vykročil doprava namiesto doľava, keby náhle zastala, aby si mohla prečítať správu alebo notifikáciu na mobile – stačil by jemný tlak ukazovákom na spúšť a ich život by sa navždy zmenili.

Alebo by bolo po nich.

Sledoval zaprášený taxík, ktorý sa trmácal cez električkové koľajnice a mieril na ulicu Kongens gate. Pokúsil sa umiestniť zameriavací kríž do prostriedku pasažierovho záhlavia, ale vozovka bola príliš hrboľatá. Príliš náročný cieľ.

Čoraz hlasnejšie k nemu doliehal prenikavý zvuk električky. Akási žena ťahala za sebou malé dievčatko, zodvihla ho na ruky a pobehla k zastávke.

Pri pohľade na ne sa posunul trochu dozadu a zhlboka sa nadýchol.

Mimovoľne mu zišla na um jeho vlastná dcéra.

Bolo po všetkom.

Prinútil sa nemyslieť na to, zobral do ruky fľašu, odpil si z nej vody, lepšie si utiahol tenké strelecké rukavice s výnimočne kvalitnou protišmykovou úpravou na ukazováku a znova zaujal pozíciu.

Do katedrály mierila skupina ázijských turistov. Niekoľko z nich si nieslo slnečník. Starší pár jedol nanuk. Akýsi chlapec sa rozbehol k čajke a ona vyletela do vzduchu.

O chvíľu budú kričať, pomyslel si.

O chvíľu budú utekať.

Vyhľadal pohľadom chlapca, ktorý naradostene mykal šnúrkou, ku ktorej bol priviazaný héliový balónik. Muž, čo kráčal vedľa neho, uprene hľadel do mobilu.

Ukazovákوم vyvíjal čoraz väčší tlak.

Zhlboka sa nadýchol a počítal do sedem, osem, a vydýchol. Na chvíľu vyčkal a znova sa pozrel na hodinky. Na displeji zasvietil údaj o jeho pulze.

83.

Stisol zbraň pevnejšie.

Blížilo sa to.

Bolo to na dosah.

2

V horúce dni nemávala Emma Ramm chuť do jedla, ale dnes sa jej ješ' osobitne nechcelo. Už od rána mala stiahnutý žalúdok. Nezlepšilo sa to, ani keď napokon nabrala odvalu a pozvala sestru na obed.

„A máš na to čas?“ spýtala sa Irene, keď jej Emma zavolała.

„Práve teraz nemám veľa práce,“ odvetila Emma. „Je leto. Ľudia sú na dovolenkách.“

„Ale ty nie.“

„Nie,“ povedala Emma. „Ja nie.“

„Aj ty by si si potrebovala oddýchnuť, moja.“

„Veď ja viem.“

Na chvíľu sa obe odmlčali.

„S Martine sa chystáme na Stortorvet, chceme tam kúpiť nejaké kvety,“ súhlasila Irene. „Takže nám to vyhovuje.“

Emma si zahryzla do jazyka, aby nevyhrkła, že sa potrebuje porozprávať len s ňou, osamote. Irene by do nej dobiedzala dovtedy, kým by Emma nevyrukovala s tým, čo mala na srdci, hneď a zaraz. A nemohla ju ani poprosiť, aby nechala Martine doma. Dievčatko malo napokon letné prázdniny.

Nad dlažbou na námestí Christiania Torv sa chvel teplý vzduch. Markíza ich chránila pred páľavou a poskytovala im tieň, ale zo žltých stien vyžarovala dusivá horúčava. Bolo to

ako posedenie v peci. Do tieňa sa stiahli dokonca aj holuby, ktoré zvyčajne hľadali na zemi omrvinky a zvyšky jedál.

Irene sa chystala práve prehltnúť kúsok kozieho syra, ktorý mal byť podľa jedálneho lístka čerstvý, no vyzeral nevábne ob-
schnuto. Martine si vypýtala iba zmrzlinu a v miske zmiešala tri porcie do pestrej kaše.

„Máš niečo nové?“ spýtala sa Irene a utrela si ústa servítkou.

Emma sa posunula trochu nabok. Slnko sa odrážalo od výkladu na opačnej strane námestia priamo do jej očí.

„V podstate nič,“ odvetila Emma.

Napichla vidličkou krutón a vložila si ho do úst. Pomaly ho prežúvala a zahľadela sa do Ireninej tváre. Všimla si, že jej pribudla vráska v kútiku pri ľavom oku. Jej sestra vyzerala ako zvyčajne vyčerpane, no napriek tomu pôsobila v ľahkých letných šatách veselo a spokojne a zdalo sa, že si užíva jedlo i spoločnosť.

Martine sa sústredila iba na zmrzlinu, ale z jej bystrej tváre bolo zrejmé, že nenápadne pozorne počúva, o čom sa sestry rozprávajú.

Irene zodvihla pohľad od taniera.

„Čo muži?“

Emma sa zasmiala.

„Nič, už dlho som sa s nikým nestretla.“

„Takže si obehla celý Tinder?“

„Vtipné.“

Irene sa usmiala, no hneď nato zvažnela.

„Čo ťa teda trápi?“

Martine sa pozrela na tetu.

„Čo ma trápi?“ zopakovala Emma.

Práve sa chystala sestrinu otázku odbiť, keď si všimla muža v obleku, ktorý sa blížil k reštaurácii. Pri susednom stolíku zastal, vyzliekol si sako a prehodil ho cez stoličku, čím odhalil veľké, mokré flaky pod pazuchami. Ponad hlavy im preletela čajka. Zdalo sa jej, akoby dusná horúčava pritlmila zvuky mesta.

Netrvalo dlho a Martine vymenila lyžičku za mobil a hry. Irene sa rozrozprávala – o nemocnici, kde pracovala ako ošetrovateľka, o tom, aké je to fajn, že má teraz pár dní voľno. Možno sa na sklonku leta vyberú s Martine do Kragerø. Jej kolegyňa tam mala chatu, mohli by si ju od nej požičať.

„Martine, čo keby si sa zašla pozrieť tamto do toho obchodu?“ nadhodila Irene, keď odsunula nabok prázdny tanier. „Možno tam nájdeš niečo zaujímavé.“

„Nič nepotrebujem,“ mykla plecom Martine, pričom ani nezodvihla pohľad od mobilu. Palce jej bleskurýchlo behali po displeji.

„Nemohla by si sa tam predsa len prejsť?“

Martine sa na ňu pozrela a prsty jej znehybneli. Irene jej vyslala nástojčivý pohľad. Viac nemusela povedať ani spraviť. Zdalo sa, že vedia vynikajúco telepaticky komunikovať.

„Okej,“ povzdychla Martine prehnane utrápene.

Emma ju vyprevádzala pohľadom.

Neterka jej rástla pred očami.

Bola už dosť veľká na to, aby sa sama túlala po centre Osla. Emma uprela pozorný pohľad na dlhé vlasy, ktoré sa jej vlnili na lopatkách.

„Dobre jej sedí,“ poznamenala Emma, keď bola Martine tak ďaleko, že ich nepočula.

„Hm?“

„Tá nová parochňa,“ povedala Emma.

„Aha. Áno. Myslím, že sa jej páči.“

Martine postupne príde o všetky vlasy – podobne ako jej teta Emma. Dosiaľ sa jej to podarilo v škole tajiť, ale bola len otázka času, kedy si to jej spolužiaci všimnú. Emma si vedela veľmi dobre predstaviť, čo bude jej neter čakať v nasledujúcich rokoch.

„Tak čo sa deje?“

Emma náhle pocítila výčitky svedomia.

Mala vôbec právo spraviť to?

Pozrela sa na sestru, ktorá si utierala ústa servítkou.

„Bola si niekedy v poslednom čase na hrobe?“ vyhrkla napokon.

„Na akom hrobe?“

„Na maminom a otcovom.“

Irene si odrkla.

„To teda nie. Ty?“

Emma pritakala. „Bola som tam. Pred niekoľkými dňami.“

„Aha. A prečo?“

„Ako to prečo? Prečo nie?“

Emma teraz už takmer nemyslela na to, aké náročné a brutálne bolo ich detstvo. Na mamu, čo ležala v kuchyni v kaluži krvi. Na otca, ktorý odtiahol Emmu do obývačky, keď si uvedomil, že pred domom zastavila polícia. Na zbraň, ktorú jej pritisol k hlave, keď dovnútra vošiel Alexander Blix. Emma mala vtedy päť rokov.

Najzreteľnejšie si spomínala na teplé ústie otcovej pištole, ktoré sa jej vtlačalo do pokožky – a na výstrel o pár minút nato. Na prenikavý pach otcovho potu zmiešaný s alkoholovými výparmi. Na to, ako ju Blix pevne chytil a zodvihol a ako ju odtiaľ rýchlo vyniesol.

Sedemročná Irene našťastie vtedy nebola doma, ale obe sa stali v ten deň sirotami a také čosi zanechá na človeku stopy. Práve preto bolo ich sesterské puto nezvyčajne silné, nezlomné, plné lásky a porozumenia. Nik iný nezažil presne to, čo ony. No Emma teraz napriek tomu znervóznela.

„Nechodievam tam,“ povedala Irene. „Veď to vieš.“

„Jasné. Áno.“

„Tak prečo sa ma na to pýtaš?“

„Vlastne ani neviem.“

„Nevieš... Správaš sa dosť čudne, moja. Čo sa deje?“

Emma si ešte raz v mysli zopakovala, čo jej chce povedať. Nedalo sa to spraviť šetrne, toto bol jediný spôsob.

„Ty a ja – nikdy sme vlastne nemali otca. Nie skutočného.“

„Mali sme Olava.“

„To áno, ale dedko nie je to isté ako otec. A to, že mu vravíš Olav, to len dokazuje.“

„Hej, asi áno. Sorry, ale nechápem celkom, kam tým mieriš. Čo mi chceš vlastne povedať?“

Emma prehovorila až po chvíli.

„Martine otca má, Irene. Otca, ktorý chce byť jej otcom. Ale nemôže. Lebo mu to nedovolíš.“

Emma sa pozrela na sestru, ktorá na ňu neveriacky civela.

„Dopekla, čo sa mi vlastne pokúšaš povedať?“

Emma odpovedala až po krátkej odmlke.

„Viem, že Heine nebol otec roka, keď sa Martine narodila, ale odvtedy už uplynulo veľa času. Možno sa zmenil.“

„Zmen...“

Irene prehltnula koniec slova. „Ver mi, Heine sa nikdy nezmení!“

„Ako to vieš? Naposledy si sa s ním rozprávala pred rokom.“

Irene si ju premerala. „A ty si sa s ním rozprávala? To preto tu sedíš a splietaš tu čosi o Heinem? Doriti! To preto si ma pozvala na obed?“

Emma sklopila oči.

„Stretla som ho,“ priznala po chvíli. „Náhodou, minulý týždeň, keď som šla domov z obchodu. Chvíľu sme sa rozprávali. Pokúšal sa ti volať, napísať a...“

„Srdečná vďaka! Áno, viem, že mi volal a písal. Robí to už roky.“

„Ale...“

„Už si zabudla na to, aký bol?“

„Nezabudla. Ale viem aj to, že bol v Afganistane a že...“

Irene sa rozosmiala. „Áno, a to preto musel začať brať heroín, však? Na vine bol Taliban, to preto si pichal medzi prsty, keď som bola v práci a keď mal ísť po Martine do škôlky. Skutočne si myslíš, že som ochotná znovu vystaviť svoju dcéru takému mužovi?“

Pokrútila hlavou.

„Už nefetuje, Irene.“

„A to vieš, lebo si sa mu pozrela na dve sekundy do ksichtu?“

„Vyzeral lepšie.“

„Lepšie...“

Znova sa zasmiala, tvrdo a výsmešne.

„Myslíš si, že Martine nepotrebuje otca – to preto, že aj my sme vyrastali bez otca?“

Irene sa zablysko v očiach.

„To čo sú za psychologické drísky?“

„Len som...“

Emma ani nevedela, ako tú vetu dokončiť.

„Otcovstvo nie je niečo, čomu sa rozhodneš venovať, keď sa ti to práve hodí, Emma. Keď je všetko fajn a nemáš žiadne problémy. Práve ty by si to mala vedieť.“

„Viem aj to, že ak človek nezvláda, čo prežil, tak sa dá po-prosiť o pomoc – a nechať si pomôcť. A možno ho to posilní. Ako Blixa.“

„To hej, ale dá sa aj opakované všetko posrať, aj to sa dá. Háďaj, koľko takých prípadov som videla v nemocnici. A keď raz niekto traumatizuje a systematicky sklamáva svoje dieťa, ako to robil Heine, vždy znova a znova, tak to zanechá rany, ktoré by mi ani nenapadlo znova otvoriť.“

Vzdychla si.

„To on si pokazil život, Emma. On – nie ja. Nepokazil mu ho Taliban. Nepokazil mu ho sudca, ktorý zveril Martine sto-percentne do mojej starostlivosti. Nikto mu nič nedlhuje.“

Irene schmatla tašku, ktorá ležala na stoličke vedľa nej, a podráždene ju otvorila.

„Myslíš si, že si neuvedomujem, že Martine nemá vo svojom živote žiadnu otcovskú postavu?“

Vybrala puzdro na karty, prudko ho otvorila a prehľadala prstami jednu priehradku po druhej.

„Uvedomujem si to vždy, keď prejdem okolo otca, ktorý

drží na rukách svoje dieťa, vždy, keď vidím na ihrisku dedka, ktorý hojdá na hojdačke svoje vnúča.“

Nenašla, čo hľadala. Začala sa takmer zúrivo prehrabávať v taške.

„Nevieš si ani predstaviť, aké to je chodiť na rodičovské združenia,“ pokračovala. „Sama. Vždy. Ale nemám čas a ani chuť pozeráť chlapov na Tinderi, aby som našla niekoho, s kým by mi bolo ľahšie. Nie všetci majú toľko voľného času ako ty.“

„Irene...“

„O čo ti ide? Dohodla si sa s Heinem, že mu zavolaš a povieš mu, ako to dopadlo?“

„Ani nevie, že som sa s tebou o tom rozprávala.“

„No jasné. Takže sa ti dostal do hlavy. *Nice*. A určite to bola aj obrovská náhoda, že ste sa stretli na ulici.“

Prevrátila oči.

„Len chcem, aby si o tom porozmýšľala, Irene. Pre tvoje vlastné dobro a pre Martinino dobro. Už sa naňho nehnevaj.“

„Ha! Vraj nehnevaj!“

Rozložila päťstokorunáčku a capla ju na stôl. Nato vstala tak prudko, až takmer prevrátila stoličku. Upútalo to pozornosť niekoľkých ľudí od susedných stolov a zodvihli pohľad od jedálnych lístkov, ktoré si prezerali.

„Už dávno sa naňho nehnevám,“ vyhlásila Irene, ktorá si vôbec nevšímala zvedavé pohľady. „Len mu jednoducho nedovoľujem, aby ma okrádal o ďalší čas a energiu. Môžeš ho pozdraviť, keď ho nabudúce čistou náhodou stretnes na ulici, a povedz mu aj, že to mienim robiť aj naďalej.“

Zatažila bankovku pohárom a prevesila si tašku cez plece. Keď odchádzala, povedala:

„A vďaka za obed. Nesmierne som si to užila.“

„To nie som ja. Nie som taký, ako sa ma snažia vykresliť.“

Alexander Blix sa nakláňal mierne dopredu, počúval a pri tom si robil poznámky. Muž, ktorý sedel oproti nemu, si posunul vyššie okuliare.

Blix ho poznal. Ole Frode Hamvik. Zvyčajne sa usmieval a oči mu iskrili. Ale dnes nie.

Pred tridsiatimi rokmi Hamvik prerazil ako drzý moderátor humoristickej a kontroverznej televíznej zoznamovacej šou. Odvtedy moderoval zábavné relácie a zahral si aj v niekoľkých komédiách. Pred piatimi rokmi presedlal do reklamnej branže a rýchlo získal množstvo klientov. Ešte stále ho sem-tam spomenuli v stĺpčeku o smotánke.

„Musíme to zastaviť,“ naliehal a znova si popravil okuliare. Rám bol strakatý a vyrobený z materiálu, ktorý menil farbu v závislosti od svetla – od žiarivej zelenej až po tmavofialovú.

Kuriózne okuliare patrili k jeho imidžu. Rád vytŕčal z davu, priťahoval pozornosť, páčilo sa mu, že ho ľudia spoznávali na ulici. Rád hovoril o sebe. Zvyčajne to robil celkom bez rozpakov a hneď, ako sa mu naskytla príležitosť, ale v posledné dni mlčal.

Na sociálnych sieťach sa rozšírilo sedemsekundové video z jednej letnej párty. A ľudia sa začali o ňom rozprávať. Blix ho vyhľadal, keď ho Hamvik požiadal o stretnutie.

Šlo o nahrávku z tanečného parketu. Hamvik podišiel k mladej žene, postavil sa za jej chrbát, chytil ju za boky, párkrát šklbol telom, akoby kopuloval, pustil ju a ťľapol ju po zadku.

„Pracovala pre mňa päť rokov,“ povedal Hamvik. „Prijal som ju, keď nevedela ani hovno – nikto iný by jej nedal šancu. A to isté platí pre Guro. A teraz o mne šíria klebety.“

Ukázal na hárky s menami a osobnými údajmi menovaných osôb, ktoré ležali na stole.

„Pracovali ste predsa na polícii,“ pokračoval. „Mohli by ste azda zistiť, či nemajú nejaký záznam. Naštrbilo by to ich dô-

veryhodnosť. Viem, že Guro sa pred dvomi rokmi zaplietla do nejakej záležitosti s kokaínom. Ale potrebujem fakty. Dôkazy.“

Na Hamvikovej belasej košeli sa črtali tmavé flaky od potu. Aj Blixovi bolo teplo. V miestnosti bolo dusno. Emma položila na stôl v kúte starý ventilátor, ticho bzučal, no bez výraznejšieho efektu.

„Bol to len žart, vyňatý z kontextu,“ dodal Hamvik. „Musíme o tom presvedčiť verejnosť.“

Spzoza okna doľahlo odbíjanie zvonu v katedrálnej veži. Blix sa načiahol za papiermi na stole. Pri rešeršiach narazil na internete na niekoľko diskusií, kde sa tvrdilo, že Hamvik niekoľkokrát sexuálne obťažoval mladé ženy. Bolo priam nemožné zabrániť rečiam. Najmä vzhľadom na to, že sa podľa všetkého ukazovali ako pravdivé.

„Zvyčajne zisťujeme, čo sa stalo alebo kto to spravil. Nie, či sa vôbec niečo stalo.“

„Ale toto je predsa iná situácia,“ namietol Hamvik. „Zaujímam sa všetko, čo sa vám podarí vyhrabať. Nezaplatené účty, daňové podvody, podvádzanie v škole, čierna práca. Ľudia sa musia dozvedieť, že tým dievčatám nemožno veriť.“

Popravil si okuliare a prešiel si dlaňou po vlhkom čele. Blix sa pozrel na Terryho, akoby sa chcel s ním poradiť, či má ten prípad zobrať alebo nie.

Keď mu Emma pred vyše rokom navrhla, aby to skúsili ako súkromní vyšetrovatelia, nepredstavoval si, že bude zbierať špinu na mladé dievčatá.

„Musím sa najprv poradiť so svojou spoločníčkou,“ vyhlásil Blix a vstal, aby dal Hamvikovi najavo, že ich schôdzka sa skončila. „Ozve sa vám.“

Zamierili k dverám a zastali v prievane zo schodiska.

„Potrebujem, aby ste sa mi ozvali čo najskôr,“ povedal Hamvik. „Do večera.“

Blix sa pozrel na hodinky. Bolo niečo po dvanástej.

„Budem sa to snažiť stihnúť,“ pokýval hlavou.

Žena s tromi nákupnými taškami vstala, práve keď sa za Haralom Pollestadom zatvorili dvere električky. Pozrela sa naňho a naznačila mu, aby si sadol.

„Nie, nie,“ povedal. „Len sedte. Je to od vás milé, ale stojím.“

Žena, štyridsiatnička, si znova sadla a videl na nej, ako sa jej ulavilo. Pollestad sa na ňu vďačne usmial, ale vo vnútri to v ňom vrelo. Nebol až taký starý, aspoň teda zatiaľ ešte nie. Bol dôchodca, to áno, ale... dočerta.

Pollestad sa chytil gumenej rúčky nad hlavou, ale okamžite to oľutoval. Visela trochu privysoko na jeho boľavé plece, keďže musel natiahnuť ruku, aby nestratil rovnováhu. Narazil do mladého muža s bielymi slúchadlami v ušiach, čo stál vedľa neho, a ten vydal podráždený zvuk. Pollestad len zamrmal „prepáčte“.

Električka mierila k centru, hladko sa kĺzala po koľajniciach. Za špinavými oknami bolo horúce leto, no vnútri vládol príjemný chládok. Pri dverách stál strhaný chlap, ktorý bol príliš teplo oblečený a čosi si nesúvisle brblal. Ľudia nastupovali a vystupovali, no nikto s ním nenadviazal očný kontakt.

Vo vzduchu sa vznášala vôňa opaľovacieho krému.

Všimol si, že niekoľkí pasažieri mali cez plece prehodené tašky s vecami na kúpalisko. Kúsok od neho sa nahlas rozprávala skupina nanajvýš pätnásťročných dievčat, skákali si navzájom do reči a prekrikovali sa. Tváre mali plné očakávania – presne tak to malo byť, veď mali napokon prázdniny a bolo leto.

Pollestad nechodieval do centra často.

Jeho kamarát a bývalý kolega Gunnar zavŕšil v sobotu 65 rokov a jeho kávovar by mali vystaviť v Etnologickom múzeu. Dohodli sa, že sa vyberú kúpiť nový, poriadny stroj, nie jednu z tých otrasných mašín na kapsule.

Harald Pollestad sa zľahka kolísal do rytmu električky.

Myslel na Atleho.

Pred tromi týždňami sa uňho zastavil syn a spýtal sa ho, či by mu požičal pol milióna korún, aby si mohol s kamarátom založiť konzultačnú firmu. Keď mu vysvetľoval ich podnikateľský plán, bolo z jeho hlasu cítiť nadšenie, oči mu iskrili.

Pollestad ho pozorne počúval, ale zaváhal, keď počul tú sumu. Znamenalo by to, že by mu neostalo nič z úspor, a tak mu napokon povedal, že mu tie peniaze nepožičia. Navrhol, aby syn spravil, čo robia v takej situácii ostatní – aby zašiel do banky. Atle neprotestoval, ale nedokázal zabudnúť na to, ako sa tváril. Na tvári sa mu zračilo sklamanie a zdalo sa mu, akoby sa navzájom odcudzili.

Električka zahrkotala, keď prechádzala po Adamstuen a zamierila k štvrti Bislett. Pollestad si nepamätal, koľko zastávok má ešte pred sebou, ale našťastie bola na stene mapa. Rýchlo si uvedomil, že električkové trasy sa zmenili. Aj ich číslovanie. Predtým tu premávalo číslo 17, teraz 18. Nejaký arogantný, študovaný holobriadok si zrejme myslel, že je to nutné, akoby boli zmeny či novinky dobré už z podstaty veci.

Opäť mu zišiel na um Atle.

Syn mu zavolať skoro ráno a chcel vedieť, či by si mohol v auguste na jeden týždeň požičať jeho chatu. Bolo to po prvý raz, čo spolu hovorili, odkedy si od neho vypýtal peniaze. Samozrejme, že nemal nič proti tomu, ale dokonca aj tento rozhovor sa skončil nedobre. Atle nikdy ani len nepohol prstom, aby mu s niečím na chate pomohol. Bola vystavená rozmarom počasia a potrebovala aspoň raz ročne poriadnu údržbu, čo aj synovi pripomenul.

Atleho to podráždilo, vraj je zaneprázdnený, a keď bude mať voľno, tak chce mať skutočne voľno. Keď sa potom rozprávali o iných veciach – o horúčavách, Gunnarových narodeninách a kávovare, ktorý sa chystal kúpiť –, z Atleho hlasu sa čosi vytratilo. Azda prívetivosť, bezprostrednosť, ktorá v ňom zvyčajne zaznievala. Cítil, že medzi nimi ostalo čosi nevyslovené, akoby

mu niečo nepovedal. Akoby rezignoval. Výrazne to kontrastovalo s nadšením, s akým rozprával o svojich podnikateľských plánoch. A keď sa ho spýtal, či by nezašli spolu na pivo, keď je tak teplo, rýchlo zmenil tému.

Pollestad chytil držadlo pevnejšie a preglgol, zovrelo mu hrud'. Nedokázal zo seba striasť pocit, že pokazil čosi veľmi dôležité. Že jeho odmietnutie zatvorilo pred Atlem dvere, za ktorými ho azda čakalo niečo veľké. Azda by mu podnikanie pomohlo, nadobudol by sebaistotu a dokázal by začať nový život, on i jeho dcéra.

„Nasledujúca zastávka – námestie Stortorvet.“

Pollestad pristúpil o krok bližšie k dverám a vyzrel z okna. Po chodníku vedľa cesty sa ponáhľal muž, ktorého hneď spoznal. Rámy na jeho okuliároch sa nedali prehliadnuť.

Električka so šklbnutím zastala. Pollestad vystúpil na nerovnú dlažbu. Okamžite ho omráčila horúčava a košeľ sa mu prílepila k telu.

Ako sledoval ostatných pasažierov, ktorí ho náhlivo míňali, rozhodol sa.

Úspory.

Nemalo zmysel, aby si odkladal peniaze pre seba. Mal dosť na to, aby pohodlne vyžil a v podstate s nimi ani nič nezamýšľal. Prečo ich teda držať na účte, keď ich jedného dňa aj tak zdedí syn? Žena v jeho veku mu priateľsky kývla. Uvedomil si, že sa usmieva, bol spokojný a nevedel sa dočkať, ako na dobrú novinu zareaguje Atle.

5

Blix podišiel k oknu a zahľadel sa na ulicu. Po koľajniciach sa kĺzali električky. Ľudia sa pohybovali pomalšie než zvyčajne, akoby ich teplo brzdilo.

Oprel sa o parapet.

Priečilo sa mu všetko, o čo ho Hamvik požiadal. Nielen preto, že sa mu to zdalo nezmyselné, ale aj preto, že by sa tým dostal do pozície, do ktorej sa nikdy dostať nechcel. Pomáhať bagatelizovať, ospravedlňovať alebo zdôvodňovať činy muža, ako bol Hamvik, bolo nesprávne.

Takýto klient by mohol predstavovať jednoduchý zdroj príjmov. Rýchla práca, rýchle peniaze. Vyšetrovanie by si nevyžadovalo výnimočné nasadenie a bola veľmi nízka pravdepodobnosť, že by skutočne našiel niečo, čo by tie dve ženy zdiskreditovalo. Určite nestihli spraviť niečo skutočne závažné, čo by spochybnilo ich dôveryhodnosť.

Ale v tom nebol problém. Vôbec sa mu nepozdávalo Hamvikovo zmýšľanie a postup, aký zvolil. Chcel objaviť slabiny na iných, nie preto, aby bolo učené spravodlivosti zadost', ale preto, aby odviezol pozornosť od vlastných činov – bolo to nielen nechutné, ale aj manipulatívne.

Zachoval sa zbabelo, keď povedal, že si to premyslí.

Mal okamžite Hamvika odmietnuť, hneď vtedy, keď sedeli pri stole. Nepotreboval žiaden čas na premýšľanie.

Blix sa odvrátil od okna a zamieril k chladničke. Keď otvoril dvere, ovial ho studený vzduch. Vybral z nej krčah s vodou, do ktorej Emma vhodila plátky citrónu a mäťové lístky. Ešte stále v ňom plávalo niekoľko kociek ľadu a keď si nalieval, zaštrngali.

Prišuchtal sa k nemu Terry. Blix mu dolial vodu do misky a sledoval, ako sklonil hlavu, aby sa napil. Pred dvomi rokmi ho našli vychudnutého a špinavého na ulici a keďže sa k nemu nikto nehlásil, dali ho do útulku, odkiaľ si ho priviedol Blix. Odvtedy sa z neho stal jeho nemý spoločník, vždy verne po jeho boku. Vyžadoval len málo a Blix od neho dostával na oplátku tak veľa, až ho to prekvapovalo, lebo to nepredpokladal.

Chladnička bola odchýlená, Blix ju pribuchol a odniesol si pohár k oknu. Z tejto výšky dovidel ponad strechy susedných budov na obrys katedrálnej veže. Zdola sa ozývali tlmené rozhovory a smiech.

Na rímse sedel holub. Rytmicky pokyvoval hlavou a obzeral sa okolo seba. Blix dopil vodu, položil pohár na parapet a vybral si z vrecka mobil.

„Ako dopadlo to stretnutie?“ spýtala sa Emma, keď zodvihla. Z pozadia sa ozývali zvuky, ktoré naznačovali, že je niekde vonku a kráča. Blix jej rýchlo zhrnul, čo sa stalo. Keď dohovoril, mlčala.

Holub odletel z rímasy. Blix si pošúchal dlaňou zátylok. Bol spotený a ulepený.

„Stalo sa niečo?“ spýtal sa, no vtom sa strhol.

Na ulici pod ním niečo treslo. Ruka, v ktorej držal mobil, mu poklesla a on sa vyklonil z okna. Niekoľko ľudí zastalo a obzreli sa. Ozval sa panický vresk, pod vplyvom ktorého sa znova pohli, najprv spravili len niekoľko neistých krokov, no potom sa rozbehli.

Znova niečo treslo.

Ten ostrý, prenikavý zvuk sa prevaľoval medzi budovami a vzduch sa rozochvel.

Blix si priložil telefón znova k uchu.

„To bol výstrel,“ hlesol. „Nieкто strieľa.“

6

Emma zastala a vybrala si z ucha jedno slúchadlo. Z diaľky začula výstrel. Znelo to ako ohňostroj.

„Prichádza to z námestia Stortorvet,“ ozval sa v jej uchu Blix. „Kde si?“

Stortorvet.

Zamrazilo ju. Nad hornou perou sa jej objavili kvapôčky potu.

„Emma, kde si?“ zopakoval Blix.

„O pár minút som tam.“

Vykročila.

„Čože?! Emma, nechod...“

„Irene s Martine sa chystali na Stortorvet,“ prerušila ho a rýchlo sa pozrela naľavo i napravo, a keď prešla električka, prebehla cez cestu.

„Emma...“

Blixov hlas prerušili ďalšie výstrely, tentoraz boli hlasnejšie a bližšie. Do vzduchu sa vznieslo crescendo výkrikov. Oproti nej sa objavil prúd ľudí, ktorí utekali jej smerom. Na tvárach sa im zračila hrôza. Niektorí plakali, iní len unikali v nemej panike.

„Prosím ťa, Emma, ostaň tam, kde si,“ naliehal Blix. „Drž sa bokom.“

Myšlienka na Irene a Martine ju poháňala ďalej. Po chrbte jej stekal pot. Tričko sa jej lepilo na pokožku.

„Pokúsím sa jej zavolať.“

„Emma...“

Zložila a na okamih zastala, nedokázala poriadne trafiť prstom do displeja. Napokon sa jej podarilo vytočiť sestрино číslo.

Emma sa ponáhľala ďalej.

Z opačného konca linky sa ozvalo zazvonenie.

A ďalšie.

Každé jedno sa ťaľahovalo donekonečna. *No tak*, prosila ju v duchu a pridala do kroku. *Dopekla, zodvihni to!*

Prebehla popri obchode Steen & Strøm. Pre hrboľatú dlažbu boli jej kroky neisté, triasli sa jej nohy.

Na rohu Ulice Karla Johana zabočila doprava. Oproti nej sa rútil ďalší prúd ľudí, všetci vyzerali vydesene. Akási matka ťahala svoju dcéru do nejakého obchodu. Vnútri stál zamestnanec, ktorý sa práve chystal stiahnuť rolovacie mreže, no dovolil im, aby popod ne preklzli a ukryli sa.

Vzduch preťal ďalší výstrel. Zadupotali ďalšie kroky. Emma vbehla do ulice Møllergata, ale musela odskočiť bokom, keď nejaký taxík odbočil na chodník, aby predbehol iné auto. Šofér zadržal a pokračoval ďalej.

Ľudia utekali všetkými možnými smermi. Emma zodvihla pohľad a zbadala niekoľko otvorených okien a rozviatych záclon, ale nikde si nevšimla hlaveň zbrane.

Spomalila. Plúca ju pálili. Irene stále nedvíhala. Preplo ju do odkazovej schránky. *Ahojte, dovolali ste sa...*

Emma prerušila hovor.

Napokon sa dostala až k námestiu Stortorvet a bola rada, že z tejto strany bolo obkolesené stromami. Akýsi muž sa krčil za jedným z nich. Oči mal vytreštené od hrôzy.

Na električkových koľajniciach ležala elektrická kolobežka. Nieкто ju tam v panike odhodil.

Emma sa znova poobzerala okolo seba. V oknách zazrela vydesené tváre svedkov, ktorí sledovali, čo sa deje.

Ale nikto z nich nestrieľal.

Opatrne sa zakrádala pomedzi stánky. Za jedným ležal jeden predavač, ruky si pritískal k ušiam a telo sa mu zachvievalo tichými vzlykmi.

Emma odkopla nákupný košík, ktorý tam nieкто odhodil, prešla popri tulipánoch, ružiach a ľaliách vo vedrách s vodou. O niekoľko metrov ďalej si všimla prestrelenú hadicu. Striekala z nej oblúkom voda, kvapky v záplave slnečných lúčov iskrili.

Za jednou dodávkou zastala, oprela sa o teplú kapotu. V očiach ju páľil pot.

Nad námestím viselo zlovestné ticho. Od predchádzajúcich výstrelov už uplynul nejaký čas. Strelec mohol kedykoľvek znovu zaútočiť a ona nevedela, kde sa nachádza. Pod vplyvom tej myšlienky sa jej stiahlo hrdlo od hrôzy.

Opatrne vyzrela.

Na námestí, v záplave nemilosrdného svetla, ležali telá, niektoré sa vôbec nehýbali. Akýsi starší muž sa plazil preč, zanechával za sebou krvavé šmuhy. Strelec ho zasiahol do nohy.

Všade videla stopy paniky, ktorá vypukla. Na zemi sa povalovali kytice kvetov. Tašky, slnečné okuliare a mobily, ktoré tam ľudia nechali, keď utekali.